

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Deres ref
20/6731

Vår ref
20/5818-4

Dato
23. mars 2021

Høring - NOU 2020:15 Det handler om Norge - Bærekraft i hele landet Utredning om konsekvenser av demografiutfordringer i distriktene

Vi viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets brev av 18. desember 2020.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har følgende innspill til saken:

Fra et folkehelseperspektiv vil HOD bemerke at utvalget og rapporten tar opp og drøfter en rekke interessante perspektiv og forslag som bør ønskes velkommen og trekkes inn i videre politikkutvikling.

Når det gjelder de demografiske endringene med en aldrende befolkning understreker rapporten et utfordringsbilde som en omsorgsbyrde, med særlig betydning for helse- og omsorgsektorens kapasitet i fremtiden. Utvalget viser også til at forebyggingspotensialet som lå i samhandlingsreformen ikke fullt er tatt ut. I den sammenheng vil folkehelsepolitikken som bygger på å bidra til flere gode leveår med god helse og livskvalitet, med vekt på både tidlig innsats og friskere aldring, være viktig bidrag. Videre understreker det behovet for fortsatt satsing på innovasjon og nye arbeidsmåter i helse- og omsorgssktoren.

I folkehelsepolitikken er det flere initiativ og satsinger som bidrar til å utvikle mer satsing på helsefremmende lokalmiljø, medvirkning og livskvalitet i kommunal planlegging og utvikling. Til støtte for kommunenes arbeid, som også har stor betydning for mindre kommuner, er tiltak som folkehelseprofiler, helseundersøkelser og folkehelseprogrammet i samarbeid med Folkehelseinstituttet, Helsedirektoratet og KS. Fylkeskommunene har her en koordinerende og støttende rolle som er viktig for mindre kommuner. Vi viser også til at det er viktig å trekke med seg frivillige organisasjoner i slikt utviklingsarbeid. Utvalgets innspill om samskapingsskommunen er eksempel på et slikt interessant og spennende utviklingsarbeid.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Administrasjonsavdelingen

Saksbehandler
Tone Kurås
22 24 85 77

Helse- og omsorgsdepartementet vil særlig vise til satsingen på et aldersvennlig Norge som bygger på en mer nyansert forståelse av eldre, som erkjenner og fremhever betydningen av Eldres ressurser og muligheter til mer aktivitet og deltakelse, hvis det legges til rette for det. I arbeidet utvikles samarbeidsformer mellom offentlige aktører, næringsliv, frivillige organisasjoner og eldrebefolkningen selv og som bygger på innovasjon og fremtidsrettede løsninger. Det er blant annet utviklet håndbok i planlegging av aldersvennlige lokalsamfunn og Senteret for et aldersvennlig Norge vil etablere et nasjonalt nettverk for kommunene. Distriktskommuner er en særlig målgruppe. Bedre boligplanlegging som utvalget omtaler, er en av oppgavene i dette arbeidet hvor også eldre selv bevisstgjøres mer. Det er utarbeidet en rekke rapporter som grunnlag for arbeidet, og som vil være til nytte for kommunene, blant annet rapporten Et godt sted å bli gammel, NF-rapport 11/2020, som omtaler aldring i rurale kommuner. Her uttaler den yngre delen av eldre selv at bolig, transport og nærhet til servise/byfunksjoner er viktig for å kunne fortsette å leve på bygda. Mer om disse kunnskapsgrunnlagene og arbeidet med aldersvennlig Norge finnes blant annet på nettsiden aldersvennlig.no.

Betydningen av, og omfanget av, frivillig sektor i mindre kommuner er også noe som berøres i rapporten, og som bør inkluderes i det videre arbeidet.

Det er nyttig med den bevisstgjøringen utvalgets rapport bidrar til om konsekvenser av aldrende samfunn. Vi savner imidlertid også noe mer omtale av levekår og livskvalitet for barn og unge i rurale strøk, og at dette bør tas mer hensyn til i det videre arbeidet.

Med hilsen

Siv Wurschmidt (e.f.)
avdelingsdirektør

Tone Kurås
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer